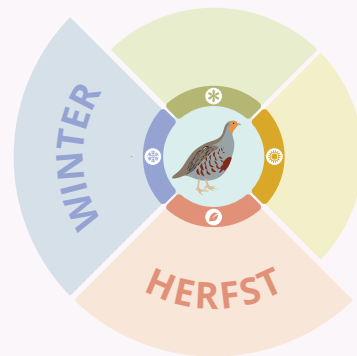


Bijvoederen



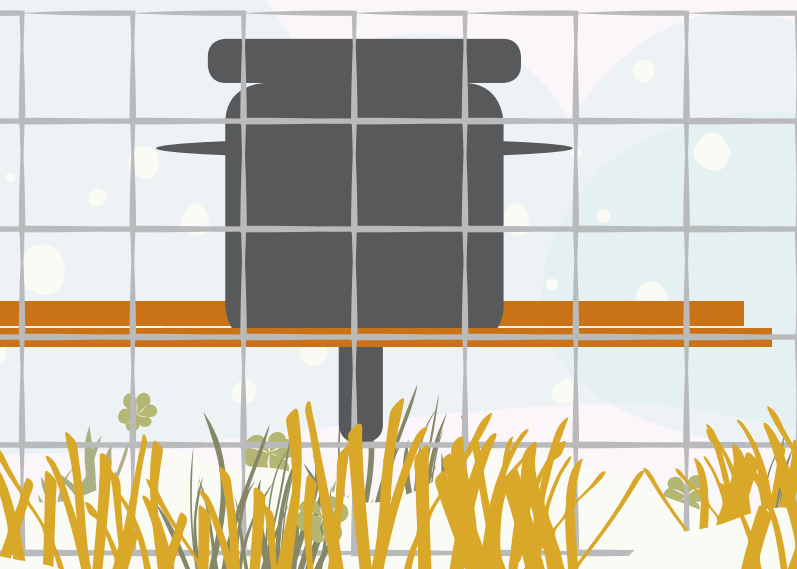
In het PARTRIDGE-project worden patrijzen in alle demonstratiegebieden tijdens de wintermaanden bijgevoederd met graan. Het doel is om de patrijzen in een goede conditie aan het broedseizoen te laten beginnen. Zo zal ook het broedsucces verhogen. Deze factsheet biedt enkele tips over hoe je dit kan aanpakken om maximaal de patrijzen te bedienen en zo weinig mogelijk ongewenste soorten.



WAAROM?

Moderne landbouwmachines en -methodes laten weinig gewasresten en zaden achter op de akkers. De PARTRIDGE-bloemenblokken bieden in de herfst en de vroege wintermaanden veel wintervoedsel, maar in de late winter worden ook hier de zaden schaars. Vanaf januari breekt voor veel zaadetende akkervogels een periode van voedselgebrek aan (de zogenaamde 'hungry gap' of 'hongerkloof'). Bijvoederen verbetert de lichaamsconditie van patrijzenhennen en draagt op deze manier bij tot een hoger broedsucces, ook bij een tweede legsel wanneer het eerste mislukt. Ook andere soorten kunnen hun voordeel halen uit het aangeboden voedsel.

Bijvoederen tijdens de winter verbetert de lichaamsconditie van patrijzen en draagt zo bij aan een hoger broedsucces.



AANPAK?

1. Bijvoederen doen we van oktober tot april met tarwe of andere graansoorten.
2. Gebruik voedertonnen van 30 à 40 liter met een schroefdeksel om de granen droog en schimmelvrij te houden. Er is een speciale graandoseerder van roestvrij staal in de handel om verspilling en dus ophoping van granen onder voedertonnen zoveel mogelijk te beperken. Deze graandoseerder is glad afgewerkt waardoor ratten zich er niet makkelijk aan kunnen vasthouden.
3. Een ton met gleuven in de bodem is een andere rattenbestendige optie. Gebruik hiervoor best een ijzeren ton met een rand aan de onderzijde, zodat water niet via de gleuven in de ton kan stromen.
4. Hang voor patrijzen de onderkant van de graandoseerder of gleuf op 26 cm binnen bereik van patrijzen, maar buiten bereik van ratten.
5. Plaats tenminste één voederton per patrijzenkoppel, in het open veld, maar maximum 40 meter van dekking. Tonnen in de buurt van bosjes en hagen trekken meer roofdieren, ratten en muizen aan. Om dezelfde reden plaats je tonnen nooit nabij sloten of watergangen.
6. Tonnen in het open veld trekken wel meer kraaien, duiven en roofvogels aan. Omring ze daarom met schapengaas met 12 x 12 cm openingen tegen ongewenste bezoekers. In geval van aanwezigheid van dassen, reeën of everzwijnen bescherm je de ton ook nog eens met betonijzer. In aanwezigheid van everzwijnen veranker je daarnaast de constructie in de grond door middel van grondankers.
7. Begin het bijvoederen in het open veld en verplaats de tonnen dan gaandeweg de winter steeds meer in de richting van geschikte nestgelegenheden. Zoals een keverbank, in een bloemenblok, langs ruig grasland of ongemaaide taluds.
8. Het is verboden voedertonnen in VLM-beheerovereenkomsten te plaatsen.



Voederton © Inagro



Roestvrij stalen graandoseerder © Piet Lesage

BEHEER?

Een voederton moet om de 14 dagen over een korte afstand van ongeveer 20 meter worden verplaatst. Blijf daarbij binnen 50 meter van de originele voederlocatie. Ratten vinden voedertonnen die regelmatig verplaatst worden minder gemakkelijk terug. Patrijzen daarentegen vinden de tonnen binnen de 3 dagen terug. Regelmatig verplaatsen is ook nodig om de overdracht van mogelijke ziekteverwekkers in uitwerpselen te voorkomen. Bij strenge winterse omstandigheden is het beter om verplaatsing enkele dagen uit te stellen.

Voor en na het winterseizoen moeten de materialen van de voedertonnen goed worden gereinigd. Na het winterseizoen haal je de voedertonnen uit het veld om te voorkomen dat voedertonnen landbouwwerkzaamheden hinderen.